

ಹೋಳಿಯಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬಣ್ಣವನ್ನೇ ಬಳಸೋಣ

ಚ್ಯೋತಿ ವಿ. ವಸ್ತ್ರದ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲೇಶ ನಾ. ರಾಣೋಜಿ

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಮನ್ವಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆ (ವಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಉಡುಪು), ಕೃವಿವಿ, ಧಾರವಾಡ - ೫೮೦ ೦೦೫

☎: ೦೮೩೬-೨೭೪೩೧೯೦

ಮಿಂಚಂಚೆ: jyotivastrad@gmail.com

ಸಮಾಜ ಜೀವಿ ಮನುಷ್ಯನು ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದದತ್ತೆ ಹಾಗೂ ಋಷಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಅಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ದೇಶದಲ್ಲೆಡೆ ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಿಂದ, ವಿವಿಧ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಣ್ಣದ ಓಕುಳಿಯು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ವಿಷಕಾರಕ, ಜರ್ವ ಹಾಗೂ ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಣ್ಣಗಳ ಬಳಕೆಯು ಅನಿಷ್ಟಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಾನಿಯುಂಟು ಮಾಡದ, ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಸಸ್ಯ ಮೂಲದ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ತುಂಬಾ ಸುಲಭ. ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಈ ಲೇಖನ ಓದಿ...

ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಹಾಗೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವ ಅನೇಕ ಹಬ್ಬಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ವೇದ ಮತ್ತು ಉಪನಿಷತ್ ಅಥವಾ ಪೌರಾಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯುಳ್ಳ ಮಾಸದ, ಪ್ರತಿ ದಿನವು ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳನ್ನು ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳೆಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಾರತದ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರು ಆಚರಿಸಿದರೆಂದು ಇತಿಹಾಸ ತಜ್ಞರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪುರಾಣ, ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯು ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ದೇವರಾಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಹಂಪಿಯ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವಾಲಯದ ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬ ಕುರಿತ ಕೆತ್ತನೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡಾ ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿವೆ.

ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಗೆ ಅದರದೇ ಆದ ತಂಪು ಪುರಾಣಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಯಕಶ್ಯಪ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದನೆಂಬ ಪುತ್ರನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪರಮ ಭಕ್ತನಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಹಿರಣ್ಯಕಶ್ಯಪನಿಗೆ ಹಿಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಹಿರಣ್ಯಕಶ್ಯಪನ ಸಹೋದರಿ ಹೋಳಿಕಾಗೆ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ವರವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಹಿರಣ್ಯಕಶ್ಯಪ ತನ್ನ ಸಹೋದರಿ ಹೋಳಿಕಾಗೆ ತನ್ನ ಪುತ್ರ ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ದಹಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹೋಳಿಕಾ ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಂಕಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಪ್ರಹ್ಲಾದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪರಮ ಭಕ್ತನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿಷ್ಣು ಅವನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಹೋಳಿಕಾ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ದಹಿಸಿ ಆಹುತಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಇದರಿಂದ ದುಷ್ಟರ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಷ್ಟರ ರಕ್ಷಣೆಯೇ ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬದ ಸಂಕೇತವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಎಲೆ, ಹೂ, ಬೇರು, ಚಕ್ಕೆ, ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿಸರ್ಗದತ್ತವಾದ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸಿದ್ದು, ಸ್ವನಿರ್ಮಿತ ಚಿತ್ರಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ಪ್ರಾಚೀನ

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಮಾರುಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ತ್ವರಿತಗತಿಯ ಜೌದ್ಯೋಗೀಕರಣ, ಹಾಗೂ ನಗರೀಕರಣಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ವಿನಾಶದತ್ತ ಸಾಗಿದ್ದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೌಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚತೊಡಗಿತು. ಆದಕಾರಣ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೮೫೬ ರಿಂದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಣ್ಣಗಳ ಬಳಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಈ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ವಿಷಪೂರಿತ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಣ್ಣಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಹೊರಸೂಸುವ ಕಲುಷಿತ ನೀರು ಮತ್ತು ವಿಷಪೂರಿತ ಅನಿಲದಿಂದ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಹಾನಿಕಾರವಾಗಿವೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಣ್ಣಗಳುಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ನಂತಹ ಮಾರಕ ರೋಗಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಮನಗಂಡ ಗ್ರಾಹಕರು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬಣ್ಣ, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಆರ್ಯುವೇದ ಜೌಷಧಿಗಳ ಬಳಕೆಯತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯತ್ತ ವಾಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸರ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಯತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬಣ್ಣಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿದ್ದು ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.
- ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬಣ್ಣದ ತಯಾರಿಕೆಯ ನಂತರದ ಉಪ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹಾನಿರಹಿತವಾಗಿ ಮರು ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಹಿತಕರವಾಗಿವೆ.
- ಮಕ್ಕಳ ಬಳಕೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿವೆ.

- ಸೋಂಕು ರಹಿತವಾಗಿವೆ.
- ವಿಷಪೂರಿತ ಧಾತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ತೆಗೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ/ ತೊಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹೋಳಿ ಬಣ್ಣ ತಯಾರಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

- ಆಯಾ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ದಿನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿನ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಹಣ್ಣು, ಹೂವು ಹಾಗೂ ತರಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಾಗಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

- ಶೇಖರಿಸಿದ ಒಣ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪುಡಿಮಾಡಬೇಕು.
- ಒಂದು ಭಾಗ ಬಣ್ಣದ ಪುಡಿಯಿದ್ದರೆ, ಅದರ ೫ ರಷ್ಟು ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿಯಿಡಿ ನೆನಸಿಡಬೇಕು.
- ಮರುದಿನ ಈ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕುದಿಸಬೇಕು.
- ನಂತರ ಕುದಿಸಿದ ಬಣ್ಣದ ಸಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಮೂಲ ವಸ್ತುವಿನೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಈ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ ಪುಡಿಮಾಡಬೇಕು.
- ನಂತರ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಚೆಂಡು, ಮುತ್ತಲ, ಪಿಚಕಾರಿ, ಕಾಸ್ಮಸ್ ಹೂವುಗಳ ಪಕಳೆ, ಸಾಗವಾನಿ, ಮಹೊಗನ, ಆಕ್ಯಾಲಿಫಾ, ತುಳಸಿ, ಮೆಹಂದಿ ಎಲೆಗಳು, ಮಂಜಿಸ್ಥಾ ಬೇರು, ರಂಗಮಾಲಿ

ಬೀಜ ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಹೊನ್ನೆ, ರಕ್ತ ಚಂದನ ತೊಗಟೆಗಳು ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಹೋಳಿ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಪೋಟ್ಯಾಷ್ ಆಲಂ, ಕಾಪರ್ ಸಲ್ಫೇಟ್, ಆಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಆಸಿಟೇಟ್ ಈ ವರ್ಧಕಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣದ ಗಾಢವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ವರ್ಣ ರಚನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಗಂಜಿಯ ಪುಡಿ ಅಥವಾ ಟ್ಯಾಲ್ಕ್ (ಸೋಪ್ ಸ್ಟೋನ್ ಪುಡಿ)ಗಳನ್ನು ಮೂಲ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಹೋಳಿ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಆದಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ, ಯಾವುದೇ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಬಳಸದೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಮೊತ್ತದ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿಸಿಲು ಏರಿತಂತೆ ಎಮ್ಮೆಗಳು ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈಜಾಡಿ ಹೊರಳಾಡುವುದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ ಹಸುಗಳಂತೆ ಎಮ್ಮೆಗಳಿಗೆ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪ ತಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಟ್ಟ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಕುಡಿಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಹಾಗೂ ತಂಪಾದ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಕಷ್ಟು ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು, ಬೆಳೆಸಿ ಇಲ್ಲವೇ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಎಮ್ಮೆಗಳಿಗೆ ನೆರಳು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬಿಸಿಲು ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದಾಗ ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ತಂಪಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದು ಉತ್ತಮ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ನೀರಿನಲ್ಲಿ (ಕೆರೆ, ಹೊಂಡಗಳಲ್ಲಿ) ಬಿಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಇಲ್ಲವೇ ದಿನಕ್ಕೆ ೨-೩ ಬಾರಿ ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಎಮ್ಮೆಗಳ ಮೈ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ನೀರು ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಎಮ್ಮೆಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಹಸಿರು ಮೇವು ಅಥವಾ ರಸಮೇವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ತಂಪಾದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಹಾಗೂ ರಾತ್ರಿ ಮೇಯಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೊರಗಡೆ ಮೇಯಲು ಬಿಡುವುದಾದರೆ ತಂಪಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಸಾಯಂಕಾಲ ಬಿಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಉರಿ ಬಿಸಿಲಿರುವಾಗ ಎಮ್ಮೆಗಳು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಮೇವು ತಿನ್ನಲಾರವು. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆದೆಯ ಲಕ್ಷಣ ತೋರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬೆದೆ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ರಾತ್ರಿ ಎಮ್ಮೆ ಮಲಗಿದಾಗ (ಕುಳಿತಾಗ) ಗಮನಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ.

(ಸುಧಾರಿತ ಪಶುಪಾಲನಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ೨೦೧೫)